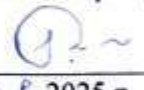

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ГЕНЕТИКИ, РОЗВЕДЕННЯ ТА ГОДІВЛІ С.-Г. ТВАРИН

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Завідувач кафедри генетики, розведення
та годівлі с.-г. тварин, доцент

Ігор РІЗНИЧУК
«28 серпня» 2025 р.

«ПОГОДЖЕНО»

В. о. проктора навчально-
наукового інституту біотехнологій
та аквакультури, доцент

Олена ЗАЛТИЧНА
«28 серпня» 2025 р.

«ПОГОДЖЕНО»

В. о. проректора з науково-
педагогічної та методичної роботи

Вячеслав СЕДОВ
«28 серпня» 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

ОП 05. Селекція сільськогосподарських тварин

(шифр і назва навчальної дисципліни)

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ Другий (магістерський)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 20 «Аграрні науки та продовольство»
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 204 «Технологія виробництва та переробки
продукції тваринництва»
ОСВІТНЯ ПРОГРАМА Технологія виробництва та переробки
продукції тваринництва

СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ Навчально-науковий інститут біотехнологій
та аквакультури

ОДЕСА – 2025

Робоча програма «Селекція сільськогосподарських тварин» для здобувачів за освітньо-професійної програми Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва, спеціальності 204 «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва» другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Розробники програми:

Зоя ЄМЕЦЬ, доцент кафедри генетики, розведення та годівлі сільськогосподарських тварин

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри генетики, розведення та годівлі сільськогосподарських тварин.
Протокол № «13» від 28 серпня 2025 р.

Завідувач кафедри генетики, розведення та годівлі с.-г. тварин, к.с.-г. наук, доц.

Ігор РІЗНИЧУК

Гарант освітньої програми
доктор с.-г. наук, професор

Алла КИТАЄВА

© Зоя ЄМЕЦЬ, ОДАУ, 2025 р.

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників		Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти здобувача вищої освіти	Характеристика освітнього компонента	
Кількість кредитів - 3		Галузь знань 20 «Аграрні науки та продовольство» Спеціальність 204 Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва Освітня програма «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва»	денна форма навчання	заочна форма навчання
Модулів – 2			Обов'язкова	
Змістових модулів – 1			Рік підготовки:	
Індивідуальне науково-дослідне завдання			2-й	1-й, 2-й
денна			Семестр	
заочна			3-й	2-й, 3-й
Реферат			Лекції	
			16 год	8
Загальна кількість годин:			Лабораторні	
			14 год	6
90 год		Практичні, семінарські		
		-	-	
		Самостійна робота		
		60 год	76	
		Індивідуальні завдання:		
		Згідно теми		
		Вид контролю:		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи здобувача вищої освіти – 4		Рівень вищої освіти: другий (магістерський) рівень вищої освіти	Іспит – 3-й сем	

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

- для денної форми навчання – 30/60 (33,3 %)
- для заочної форми навчання – 14/76 (15,5 %)

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Освітній компонент «Селекція сільськогосподарських тварин» відноситься до складу обов'язкових освітніх компонентів здобувачів програми Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва, спеціальності 204 «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва» другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Передумовами для вивчення ОК проблемно-орієнтоване навчання з набуттям загальних і професійних компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем за різних технологій виробництва і переробки продукції тваринництва. Оволодіння методологією наукової роботи, навичками презентації її результатів рідною та іноземною мовами. Отримання навичок науково-педагогічної роботи. Проведення самостійного наукового дослідження з використанням ресурсної бази університетів та партнерів та інноваційні технології електронного навчання.

Мета освітнього компонента – Підготовка висококваліфікованих та конкурентоспроможних фахівців, здатних здійснювати науково-дослідний та професійний підхід до поліпшення виробничих питань рентабельного і екологічно-безпечного виробництва і переробки продукції тваринництва та кінології. Підготовка висококваліфікованих кадрів з технології виробництва і переробки продукції тваринництва, які володіють сучасними методами проведення експериментальних досліджень у галузі тваринництва та кінології.

Завдання освітнього компонента. Здобувач вищої освіти повинен володіти професійними знаннями, іноземною мовою, сучасною методологією та методиками дослідження кормів та кормової бази, продукції тваринництва та здійснювати наукові експерименти з технології виробництва і переробки продукції тваринництва, інтерпретувати результати досліджень за зміни умов та технологій виробництва, вести затверджену документацію, здійснювати науковий пошук для вирішення поставлених проблем під час виробництва і переробки продукції тваринництва.

В результаті вивчення освітнього компонента студент повинен

знати: методи селекційних досліджень у зооінженерії, статистичні методи аналізу даних, зоотехнічні заходи, загальні технології виробництва і переробки продукції тваринництва задля можливостей здійснення дослідження зазначених процесів, вирішення спеціалізованих технологічних завдання, наукових і прикладних проблеми при впровадженні їх у професійну діяльність. Сучасні методологічні та організаційні напрямки селекційного процесу, вплив генетико популяційних параметрів на ефективність селекційного процесу поліпшення порід та окремих стад; ознаки, форми та методи добору, успадковуваність ознак, сучасні методи оцінки тварин за генотипом та фенотипом, використання лінійної оцінки тварин за екстер'єрним типом, селекційно-генетичні параметри, які спонукають до використання методики лінійної класифікації; використання біотехнологічних методів в селекції тварин на сучасному етапі та в перспективі, методологічні основи розведення тварин, біотехнологічні методи відтворення у молочному скотарстві; організаційні методи племінної справи у тваринництві, теоретичні основи великомасштабної селекції у тваринництві.

Вміти: оцінювати та аналізувати: роль селекції у створенні та поліпшенні тварин. Розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері виробництва і переробки продукції тваринництва. Здійснювати науково-дослідний та професійний підхід до поліпшення виробничих питань рентабельного і екологічно безпечного виробництва і переробки продукції тваринництва.

3. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

В результаті вивчення освітнього компоненту «Селекція сільськогосподарських тварин» у здобувачів вищої освіти формуються:

Інтегральна компетентність (ІК):

ІК. Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері технології виробництва і переробки продукції тваринництва.

Загальні компетентності (ЗК).

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК 4. Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації, отриманої з різних джерел.

Фахові компетентності спеціальності (ФК).

ФК 3. Здатність організовувати та контролювати виконання заходів спрямованих на покращення селекційно-племінної роботи у тваринництві.

Програмні результати вивчення ОК (ПРН):

ПРН 1. Оцінювати та забезпечувати якість та безпечність технологій виробництва продукції тваринництва, кормів та кормових засобів, рівнів живлення тварин та продукції тваринного походження.

ПРН 5. Відшуковувати необхідні дані в науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати ці дані.

4. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	у-го	у тому числі				у-го	у тому числі			
		л.	пр.	інд	с.р.		л.	пр	інд	с.р.
Змістовий модуль 1. Організація селекційної роботи у молочно-м'ясному скотарстві, свинарстві, вівчарстві і конярстві										
Тема 1. Предмет і завдання курсу «Селекція сільськогосподарських тварин». ЗУ «Про племінну справу у тваринництві».	10	2	2		6	9	1			8
Тема 2. Організація селекційно племінної роботи у молочному, молочно-м'ясному та м'ясному скотарстві.	12	2	2		8	12	1	1		10
Тема 3. Організація селекційно племінної роботи у свинарстві.	12	2	2		8	12	1	1		10
Тема 4. Організація селекційно племінної роботи у вівчарстві та конярстві.	11	2	2		8	12	1	1		10
Разом за змістовним модулем 1	46	8	8		30	45	4	3		38
Змістовний модуль 2. Організація селекційної роботи у тваринництві, птахівництві, рибництві, бджільництві та використання ШІ і ВМС										
Тема 1. Організація селекційно племінної роботи у тваринництві.	10	2			6	9	1			8
Тема 2. Організація селекційно племінної роботи у птахівництві.	12	2	2		8	12	1	1		10
Тема 3. Організація селекційно племінної роботи у рибництві, бджільництві.	12	2	2		8	12	1	1		10
Тема 4. Використання ШІ для організації селекційно племінної роботи. Великомасштабна селекція у тваринництві	11	2	2		8	12	1	1		10
Разом за за змістовним модулем 2	44	8	6		30	45	4	3		38
УСЬОГО ГОДИН	90	16	14		60	90	8	6		76

5. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

5.1. ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Змістовий модуль 1. Організація селекційної роботи у молочно-м'ясному скотарстві, свинарстві, вівчарстві і конярстві

Тема 1. Предмет і завдання курсу «Селекція сільськогосподарських тварин». ЗУ «Про племінну справу у тваринництві» (2 год).

1. Визначення поняття, предмет, методи, завдання та зв'язок з іншими дисциплінами.
2. Генетичні основи селекції тварин. Провідні параметри популяційної генетики та їхнє значення у підвищенні ефективності селекції тварин.
3. Основні положення ЗУ «Про племінну справу у тваринництві».
4. Загальні правові, економічні та організаційні основи племінної справи у тваринництві згідно ЗУ «Про племінну справу у тваринництві».

Тема 2. Організація селекційно племінної роботи у молочному, молочно-м'ясному та м'ясному скотарстві (2 год)

1. Селекційні ознаки, методи їх оцінювання та генотипні параметри
2. Методи оцінювання племінних якостей худоби
3. Бонітування тварин.
4. Ознаки селекції тварин м'ясного напрямку продуктивності: ознаки добору бугаїв, ознаки добору корів. Технологічний добір.
5. Організація добору племінних тварин різних категорій
6. Підбір у молочному скотарстві. Методи селекції.
7. Методи розведення молочної худоби. Розведення за лініями. Методи схрещування.
8. Великомасштабна селекція у скотарстві.
9. Особливості селекційної роботи у стадах різних категорій.

Тема 3. Організація селекційно племінної роботи у свинарстві (2 год)

1. Популяційно-генетичні параметри ознак селекції свиней.
2. Біологічні особливості свиней як об'єкта селекції
3. Оцінювання племінних якостей свиней.
4. Добір. Підбір. Методи селекції та розведення свиней.
5. Селекція свиней за індексами. Перспективи селекції свиней.

Тема 4. Організація селекційно племінної роботи у вівчарстві та конярстві (2 год)

1. Біологічні особливості овець як об'єктів селекції
2. Популяційно-генетичні параметри селекційних ознак овець.
3. Добір і підбір у вівчарстві, бонітування овець.
4. Методи розведення у вівчарстві. Великомасштабна селекція у вівчарстві.
5. Система племінної справи у конярстві.
6. Добір коней. Підбір коней.
7. Перспективи селекції коней.

Змістовий модуль 2. Організація селекційної роботи у тваринництві, птахівництві, рибництві, бджільництві та використання ІІІ і ВМС

Тема 5. Організація селекційно племінної роботи у тваринництві (2год)

1. Біологічні особливості тварин як об'єктів селекції.
2. Напрями селекції.
3. Селекційні ознаки і методи визначення.
4. Популяційно-генетичні параметри селекційних ознак тварин.
5. Добір і підбір.
6. Методи розведення.
7. Особливості племінної роботи.

Тема 6. Організація селекційно племінної роботи у птахівництві (2год)

1. Біологічні особливості птиці як об'єкта селекції.
2. Напрями селекції та особливості племінної роботи у птахівництві.
3. Генотипні та фенотипні параметри популяцій птиці.
4. Методи оцінювання племінних якостей птиці.
5. Методи добору в птахівництві.
6. Методи розведення в птахівництві.
7. Гетерозис у птахівництві.

Тема 7. Організація селекційно племінної роботи у рибництві, бджільництві

1. Біологічні особливості риб як об'єктів селекції та розведення.
2. Особливості племінної роботи в рибництві.
3. Селекційні ознаки і методи визначення у рибництві.
4. Добір і підбір у рибництві.

Тема 8. Використання ІІІ для організації селекційно племінної роботи. Великомасштабна селекція у тваринництві(2 год)

1. Роль ІТ-технологій в організації селекційно племінної роботи.
2. Моделювання на ЕОМ селекційних програм і розробка перспективних планів племінної роботи; програм визначення перспективних об'єктів відбору та підбору пар за даними бонітування та генетичного аналізу.
3. Основні принципи роботи ICAR / Interbul.

5.2. ТЕОРЕТИЧНИЙ ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (КУРС ЛЕКЦІЙ)

Денна/Заочна форма навчання

№ з/п	Теми лекцій і перелік питань
Змістовий модуль I . Організація науково-дослідної роботи (8 год)	
1	Тема 1. Предмет і завдання курсу «Селекція сільськогосподарських тварин». ЗУ «Про племінну справу у тваринництві» (2/1 год). 1. Визначення поняття, предмет, методи, завдання та зв'язок з іншими ОК. 2. Генетичні основи селекції тварин. Провідні параметри популяційної генетики та їхнє значення у підвищенні ефективності селекції тварин. 3. Основні положення ЗУ «Про племінну справу у тваринництві». 4. Загальні правові, економічні та організаційні основи племінної справи у тваринництві згідно ЗУ «Про племінну справу у тваринництві».
2	Тема 2. Організація селекційно племінної роботи у молочному, молочно-м'ясному та м'ясному скотарстві (2/1 год). 1. Селекційні ознаки, методи їх оцінювання та генотипні параметри. 2. Методи оцінювання племінних якостей худоби. 3. Бонітування тварин. 4. Ознаки селекції тварин м'ясного напрямку продуктивності: ознаки добору бугаїв, ознаки добору корів. Технологічний добір. 5. Організація добору племінних тварин різних категорій. 6. Підбір у молочному скотарстві. Методи селекції. 7. Методи розведення молочної худоби. Розведення за лініями. Методи схрещування. 8. Великомасштабна селекція у скотарстві. 9. Особливості селекційної роботи у стадах різних категорій.
3	Тема 3. Організація селекційно племінної роботи у свинарстві (2/1 год) 1. Популяційно-генетичні параметри ознак селекції свиней. 2. Біологічні особливості свиней як об'єкта селекції 3. Оцінювання племінних якостей свиней. 4. Добір. Підбір. Методи селекції та розведення свиней. 5. Селекція свиней за індексами. Перспективи селекції свиней.
4	Тема 4. Організація селекційно племінної роботи у вівчарстві та конярстві (2/1 год) 1. Біологічні особливості овець як об'єктів селекції 2. Популяційно-генетичні параметри селекційних ознак овець. 3. Добір і підбір у вівчарстві, бонітування овець. 4. Методи розведення у вівчарстві. Великомасштабна селекція у вівчарстві. 5. Система племінної справи у конярстві. 6. Добір коней. Підбір коней. 7. Перспективи селекції коней.
Змістовий модуль II. Організація селекційної роботи у тваринництві, птахівництві, рибництві, бджільництві та використання ІІІ і ВМС (8 год)	
5	Тема 5. Організація селекційно племінної роботи у тваринництві (2/1 год) 1. Біологічні особливості тварин як об'єктів селекції. 2. Напрями селекції. 3. Селекційні ознаки і методи визначення.

	4. Популяційно-генетичні параметри селекційних ознак тварин. 5. Добір і підбір. 6. Методи розведення. 7. Особливості племінної роботи.
6	Тема 6. Організація селекційно племінної роботи у птахівництві (2/1 год) 1. Біологічні особливості птиці як об'єкта селекції. 2. Напрями селекції та особливості племінної роботи у птахівництві. 3. Генотипні та фенотипні параметри популяцій птиці. 4. Методи оцінювання племінних якостей птиці. 5. Методи добору в птахівництві. 6. Методи розведення в птахівництві. 7. Гетерозис у птахівництві.
7	Тема 7. Організація селекційно племінної роботи у рибництві, бджільництві (2/1 год) 1. Біологічні особливості риб як об'єктів селекції та розведення. 2. Особливості племінної роботи в рибництві. 3. Селекційні ознаки і методи визначення у рибництві. 4. Добір і підбір у рибництві.
8	Тема 8. Використання ІІІ для організації селекційно племінної роботи. Великомасштабна селекція у тваринництві(2/1 год) 1. Роль ІТ-технологій в організації селекційно племінної роботи. 2. Моделювання на ЕОМ селекційних програм і розробка перспективних планів племінної роботи; програм визначення перспективних об'єктів відбору та підбору пар за даними бонітування та генетичного аналізу. 3. Основні принципи роботи ICAR / Interbul.

5.3. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	К-ть годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Теоретичні основи ОК: «Селекція сільськогосподарських тварин»	2	1
2	Організація селекційно племінної роботи у молочному та молочно-м'ясному скотарстві	2	1
3	Організація селекційно племінної роботи у свинарстві, вівчарстві та конярстві	2	1
4	Організація селекційно племінної роботи у птахівництві	2	1
5	Біотехнологія відтворення як методу правління селекційними процесами у тваринництві	2	1
6	Ефективна організація селекційної роботи у тваринництві. Напрями селекції у тваринництві	2	1
7	Особливості племінної роботи в тваринництві. Перспективи селекції.	2	
Разом:		14	6

5.4 САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Питання(тема)	К-ть годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Теоретичні основи ОК: «Селекція сільськогосподарських тварин»	4	5
2	Організація селекційно племінної роботи у молочному та молочно-м'ясному скотарстві	4	5
3.	Організація селекційно племінної роботи у м'ясному скотарстві	4	5
4.	Організація селекційно племінної роботи у свинарстві	4	5
5.	Організація селекційно племінної роботи у вівчарстві	4	5
6.	Організація селекційно племінної роботи у конярстві	4	5
7.	Організація селекційно племінної роботи у птахівництві	4	5
8.	Біотехнологія відтворення – метод управління селекційними процесами у тваринництві	4	5
9.	Ефективна організація селекційно племінної роботи у тваринництві	4	5
10	Напрями селекції у тваринництві	4	5
11	Селекційні ознаки і методи визначення у тваринництві	4	5
12.	Популяційно-генетичні параметри селекційних ознак	4	5
13.	Добір і підбір у тваринництві	4	5
14.	Методи розведення у тваринництві	4	5
15.	Особливості племінної роботи. Перспективи селекції.	4	6
Разом		60	76

5.5.ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальне науково-дослідне завдання є формою індивідуально-консультативної роботи викладача зі здобувачем вищої освіти, яка здійснюється за графіком індивідуально-консультативної роботи. Формою контролю є підготовка реферату згідно індивідуально обраної теми, що є максимально наближеною до індивідуальної траєкторії навчання здобувача.

Індивідуальне завдання виконується здобувачами вищої освіти упродовж семестру з метою набуття навичок самостійної роботи з науковими джерелами і оволодіння методикою виробничих і економічних розрахунків щодо організації проведення наукових досліджень.

Оцінювання індивідуальних завдань здійснюється за 100-бальною шкалою, яка відповідає національній шкалі (відмінно, добре, задовільно, незадовільно) та шкалі ECTS (A, B, C, D, E, FX, F).

Термін захисту обмежується іспитовою сесією, тобто останнім днем теоретичного навчання. Повторний захист здійснюється під час ліквідації академічної заборгованості, за встановленою процедурою.

Орієнтовний перелік тем індивідуальних завдань для самостійної роботи

Теоретичні основи ОК: «Селекція сільськогосподарських тварин».
Організація селекційної роботи у молочному та молочно-м'ясному скотарстві.
Організація селекційної у м'ясному скотарстві.
Організація селекційної роботи у свинарстві.
Організація селекційної роботи у вівчарстві.
Організація селекційної роботи у конярстві.
Організація селекційної роботи у птахівництві.
Біотехнологія відтворення як метод управління селекційними процесами у тваринництві.
Ефективна організація селекційної роботи у тваринництві.
Сучасні напрями у селекції тварин. III. Великомасштабна селекція.
Селекційні ознаки і методи визначення.
Популяційно-генетичні параметри селекційних ознак.
Добір і підбір.
Методи розведення.
Особливості племінної роботи. Перспективи селекції.

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Викладання освітнього компоненту здійснюється у формі читання лекцій, проведення лабораторних занять. Передбачається участь здобувачів у теоретичних конференціях, виступах з доповідями. Важливим елементом навчання є самостійна робота та виконання індивідуального завдання.

Основними методами досягнення навчальних цілей є:

- проведення оглядових та проблемних лекцій. Вивчення лекційного матеріалу дасть змогу здобувачам набути теоретичні знання з проблем годівлі тварин, розуміння сутності основних категорій і понять;

- участі в практичних заняттях. Вирішення практичних завдань формує вміння і навички прикладного застосування теоретичних знань та передбачає рішення задач, розгляд ситуацій з проблем годівлі тварин. Під час консультацій здобувачі отримують відповіді на окремі теоретичні чи практичні питання та пояснення певних теоретичних положень освітнього компоненту; виконання самостійної роботи.

Вивчення курсу передбачає самостійне опрацювання здобувачами комплексу основної і додаткової наукової літератури, періодичних видань, інформаційних ресурсів.

Під час проведення лекційних і лабораторних занять з освітнього компоненту **«Селекція сільськогосподарських тварин»** застосовують словесні, інноваційні, наочні та практичні методи навчання.

Найбільш часто на лекціях використовується пояснювально-інформативний метод з елементами проблемного підходу. Лекційний курс ведеться з використання мультимедійної техніки, що дозволяє демонструвати основні таблиці, фотографії, схеми, що розкривають зміст конкретної теми.

Проведення практичних занять передбачає використання всієї системи прийомів, які дозволяють розвивати творче мислення здобувачів, вміння аргументовано відстоювати свою позицію, формулювати чітку логіку мислення – це дискусії щодо запропонованих для обговорення питань, що виходять за межі лекційного матеріалу, надання пріоритету питанням, які відведені для самостійного вивчення.

При проведенні практичних занять з освітнього компоненту **«Селекція сільськогосподарських тварин»** застосовують словесні (бесіда, пояснення, розповідь, дискусія), інноваційні (мозковий штурм, робота в групах, метод презентації), наочні (ілюстрація, демонстрація).

Відповідність програмних результатів та методів навчання зазначено у таблиці 1.

Таблиця 1

Відповідність програмних результатів та методів навчання

Результати навчання	Методи навчання
ПРН 1. Забезпечувати дотримання параметрів та контролювати технологічні процеси з виробництва і переробки продукції тваринництва.	Лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні консультації. (розповідь, бесіда, дискусія з проблемних питань, демонстрація мультимедійних презентацій, групове обговорення ситуації, розрахункові завдання, «мозковий штурм»).
ПРН 5. Забезпечувати якість виконуваних робіт.	Лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні консультації. (розповідь, бесіда, дискусія з проблемних питань, демонстрація мультимедійних презентацій, групове обговорення ситуації, розрахункові завдання, «мозковий штурм»).

7. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Оцінювання знань здобувачів з освітнього компонента «Селекція сільськогосподарських тварин» здійснюється у формі поточного, модульного (рубіжного) та підсумкового контролів, які передбачені «Положенням про систему оцінювання знань здобувачів вищої освіти в Одеському державному аграрному університеті» (нова редакція), затвердженим наказом ректора ОДАУ № 106-заг від 30 квітня 2025 року.

Якість засвоєння змісту освітнього компонента (незалежно від форми контролю) в Університеті **оцінюється** за 100-бальною шкалою з наступним переведенням у національну шкалу (чотирибальну – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» чи вербальну – «зараховано», «незараховано») та шкалу ECTS згідно з таблицею 2.

Таблиця 2

Шкала оцінювання: національна та ECTS

СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-39	FX	незадовільно	не зараховано
1-34	F		

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами і критерії оцінювання наведена в таблиці 3.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами і критерії оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ECTS	Значення оцінки ECTS	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
90 - 100	A	відмінно	Здобувач виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
82 - 89	B	дуже добре	Здобувач вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	
74 - 81	C	добре	Здобувач вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
64 - 73	D	задовільно	Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно	
60 - 63	E	достатньо	Здобувач володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів			

Реалізація основних завдань оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти в Університеті досягається системними підходами до оцінювання та комплексністю застосування різних видів контролю.

Поточний контроль - це оцінка роботи здобувачів вищої освіти за всіма видами аудиторних занять (лекції, семінарські, практичні, лабораторні заняття) та самостійної роботи, яка відображає навчальні досягнення здобувачів в освоєнні програмного матеріалу освітнього компонента. Форму проведення поточного контролю під час навчальних занять визначає викладач.

Модульний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється для перевірки рівня засвоєння навчального матеріалу в кінці кожного навчального модуля (змістовного). Основні завдання модульного контролю полягають у підвищенні мотивації здобувачів вищої освіти до опанування навчального матеріалу, активізації спільної систематичної роботи викладачів і здобувачів вищої освіти упродовж семестру, а також в удосконаленні рівня організації освітнього процесу в Університеті.

Змістовний модуль (модуль) - запланована сукупність тем, що реалізується відповідними формами навчального процесу та підлягає модульному контролю. Модульний контроль проводиться за розкладом аудиторних занять у формі за рішенням кафедри. До модульного контролю допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали індивідуальний навчальний план, тобто передбачені в конкретному змістовому модулі всі види навчальної роботи. Бал за модуль розраховується з урахуванням балів за поточний контроль і модульну контрольну роботу. Оцінювання поточного та модульного контрольів здійснюється за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням у національну шкалу та шкалу ECTS (табл.2).

Здобувач вищої освіти, який не брав участь у виконанні всіх видів робіт, передбачених робочою програмою або не склав модульний контроль, має право на його відпрацювання, відповідно до графіку відпрацювань, затвердженого кафедрою генетики, розведення та годівлі сільськогосподарських тварин.

З метою підвищення мотивації до систематичної активної роботи протягом усього періоду навчання за відповідним освітнім рівнем вищої освіти, переорієнтацію їхніх цілей з отримання позитивної оцінки на формування стійких знань, умінь та навичок; систематизації знань та активне їх засвоєння упродовж навчального року; подолання елементів суб'єктивізму під час оцінювання знань в Університеті передбачена **накопичувальна система оцінювання знань здобувачів вищої освіти**.

За накопичувальною системою підсумкова оцінка в балах з освітнього компонента розраховується як сума балів отриманих здобувачем вищої освіти за змістові модулі, відвідування на заняттях та за додаткові види робіт з компоненту (активна участь в роботі наукового гуртка кафедри, підготовка реферату і виступ з ним на семінарі, конференції і т.і., доповідь на науковій студентській конференції, призове місце в олімпіаді, підготовка наукової публікації, виконання індивідуального завдання, участь у вдосконаленні навчально-методичної бази кафедри тощо) (табл. 4.).

Кількість балів, що може отримати здобувач вищої освіти за змістовий модуль, може бути різною і встановлюватися для кожного змістового модуля (в залежності від значимості змістового модуля) з урахуванням того, що підсумкова оцінка не може перевищувати 90 балів. Розрахунок балів за поточний контроль та заохочувальні види робіт визначаються кафедрою та робочою програмою.

Підсумковий контроль – інтегроване оцінювання результатів навчання на певному ступені вищої освіти або на окремих його завершених етапах за національною шкалою і шкалою ЕСТС, яке включає семестровий контроль та атестацію здобувача.

Таблиця 4

Оцінювання освітнього компонента

Бал за модулі (змістовні модулі) (всього 0-90)	Бал за відвідування (всього 0-5 балів)	Бал заохочувальний (всього 0-5 балів)
Модуль 1	0-10 % пропусків – 5 балів	Активна участь в роботі наукового гуртка кафедри, підготовка реферату і виступ з ним на семінарі, конференції та ін., доповідь на науковій студентській конференції, призове місце в олімпіаді, підготовка наукової публікації, виконання індивідуального завдання, участь у вдосконаленні навчально-методичної бази кафедри тощо.
Модуль 2	10 – 20 % пропусків - 4 бали	
-	20 – 40 % пропусків - 3 бали	
	40 – 60 % пропусків - 2 бали	
	60 – 80 % пропусків - 1 бал	
	Більше 80 % пропусків – 0 балів	

Максимально можлива оцінка за знання програмного матеріалу освітнього компонента становить 100 балів (таблиця 5):

- бал за модулі – до 90 балів;
- бал за відвідування – до 5 балів;
- бал заохочувальний – до 5 балів.

Таблиця 5

Оцінювання навчальної освітнього компоненту (від 0 до 100 балів)

Бал за змістовні модулі (БЗМ)										Сума
Бал за модулі (змістовні модулі) (всього 0-90)								Бал за відвідування (всього: 0-5)	Бал заохочування (всього: 0-5)	
Змістовний модуль 1 (ЗМ 1)				Змістовний модуль 2 (ЗМ 2)				0-5	0-5	100
Поточний контроль: 45				Поточний контроль: 45						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8			
9	12	12	12	10	12	12	11			
Модульний контроль: 45				Модульний контроль: 45						
БЗМ = (ЗМ + ЗМ 2) : 2										

*T1,T2,T3,T4,T5,T6,T7,T8: теми змістовного модуля

Відповідно до «Положення про систему оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти в Одеському державному аграрному університеті» (нова редакція), затвердженим наказом ректора ОДАУ № 106-заг від 30 квітня 2025 року здобувач вищої освіти має право на автоматичне зарахування відповідних балів за освітній компонент, підвищити оцінку з освітнього компонента, право на перескладання підсумкового контролю з освітнього компонента.

У випадках конфліктної ситуації за мотивованою заявою здобувача вищої освіти чи викладача, деканом факультету/директором інституту створюється комісія для приймання підсумкового контролю, до якої входять завідувач кафедри (провідний викладач) і викладачі відповідної кафедри, представники деканату та органу студентського самоврядування.

8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Курс лекцій «Селекція сільськогосподарських тварин» для здобувачів за освітньо-професійної програми зі спеціальності 204 «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва» за спеціалізацією другого (магістерського) рівня вищої освіти
2. Мультимедійні презентації з курсу «Селекція сільськогосподарських тварин» для здобувачів за освітньо-професійної програми зі спеціальності 204 «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва» за спеціалізацією другого (магістерського) рівня вищої освіти.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова:

1. Гетья А. А. Організація селекційного процесу в сучасному свинарстві / А. А. Гетья. Полтава: Полтавський літератор, 2009. 192 с.
2. Машкін М. І. Технологія виробництва молока і молочних продуктів / М. І. Машкін, Н. М. Париш. Київ: Вища освіта, 2006. 351 с.
3. Агапова Є. М. Теоретичне узагальнення селекційно-технологічних основ створення та практичного використання перспективного генотипу свиней Одеського регіону/ Є. М. Агапова, Р. Л. Сусол // Вісник аграрної науки Причорномор'я: зб. наук. пр./Миколаївський державний аграрний унт. - Миколаїв: 2015. Т.2, Вип.2(84). С.63-70.
4. Березовський М. Д. Селекційно-технологічна система виробництва свинини на Україні/ М. Д. Березовський. Київ: 1991. 172 с.

Допоміжна:

1. Волощук В.М. Біологія свиней: навч. посібн. / В. М.Волощук, В. О. Іванов. Київ: 2009. 304 с.
2. Генофонд свійських тварин України / [Д. І.Барановський, В.І.Герасимов, В. М. Нагаєвич, А.М. Хохлов та ін.]; за ред. Д. І. Барановського, В. І. Герасимова. Харків: Еспада, 2005. 400 с.
3. Данілова Т. М. Підвищення ефективності використання сучасного генофонду свиней великої білої породи при чистопородному розведенні, схрещуванні та гібридизації: автореф.дис.канд.с.-г.наук: 06.02.01 «Розведення та селекція тварин» / Т.М. Данілова. Полтава, 2001. 20с.

4. Кислинська А. І. Адаптаційні та продуктивні якості свиней великої великої білої породи угорської селекції за різних поєднань: автореф. дис. канд. с.-г. наук: 06.02.04 «Технологія виробництва продуктів тваринництва» / А. І. Кислинська. Миколаїв, 2013. 20с.
5. Китаєва А. П. Технологія виробництва продукції кліткового хутрового звірівництва/ А. П. Китаєва, Л. П. Міхельсон, А. А. Коцюбенко, – Одеса: Друкарський дім, 2011. 336 с.
6. Пентилюк Р. С. Вплив спадкових, паратипових факторів і статевого диморфізму на підвищення відтворювальних якостей свиней: автореф. дис. канд. с.-г. наук: 06.02.04 «Технологія виробництва продукції тваринництва»/ Р. С. Пентилюк. Херсон, 2008. 17 с.
7. Сахацький, М. І. Породи та кроси курей, які використовують для виробництва м'яса бройлерів/ М. І. Сахацький // Сучасне птахівництво. 2007. № 5/6. С. 5–9.
8. Сірацький Й.З. Інтер'єр сільськогосподарських тварин/ Й.З. Сірацький, Є.І. Федорович, Б.М. Гопка та ін. Вища освіта, 2009. 280с.
9. Сусол Р.Л. Показники інтенсивності використання, індекси племінної та адаптаційної здатності свиноматок породи п'єтрєн в умовах півдня України / Р.Л. Сусол // Аграрний вісник Причорномор'я. Одеса, 2016. Вип.79-2. С.73-77.
10. Сучасна енциклопедія птахівництва : 950 порад фахівців / уклад. В. В. Рафеєнко. Донецьк : ТОВ ВКФ «БАО», 2004. 352 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Офіційний сайт. Агропромисловий комплекс України.[Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://minagro.gov.ua/>
2. Україна: Поголів'я падає, виробництво зростає - УАК. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://agroconf.org/content/ukrainapogolivuya-padaie-virobnictvo-zrostaie-uak.htm>: // www.nbuv.gov.ua– адрес пошукової сторінки реферативних матеріалів Національної бібліотеки України ім. Вернадського.
3. Закон України Про внесення змін до Закону України про племінне тваринництво від 21 грудня 1999 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 6–7. – 37 с.[Електронний ресурс]: Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/1328-14.
4. Інструкція з ведення племінного обліку у свинарстві, затверджена наказом Мінагрополітики України від 17 грудня 2002 р. № 396, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 29 грудня 2002 р. за № 1028/7316; [Електронний ресурс]:
Режим доступу <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1028-02>.

Наукові журнали:

5. <http://gsejournal.biomedcentral.com/>

6. www.genetics.org-Genetics(USA)
7. [http://onlinelibrary.wiley.com/journal/10.1111/\(ISSN\)1439-0388](http://onlinelibrary.wiley.com/journal/10.1111/(ISSN)1439-0388)
8. <http://jabng.org>-Journal of Animal Breeding and Genomics
9. [http://onlinelibrary.wiley.com/journal/10.1111/\(ISSN\)1365-2052](http://onlinelibrary.wiley.com/journal/10.1111/(ISSN)1365-2052)
10. <http://journal.frontiersin.org/journal/genetics>-Frontiers in Genetics